

УДК 336.71:330.341.1:658.012 DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2026.2.18>
JEL Classification: G21, O31, O32, M21

Чайковський Я.І.,
*канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансових технологій та банківського бізнесу,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1287-8094>,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль,*
Оліховська М.В.,
*канд. екон. наук, доцент,
завідувач кафедри менеджменту, економіки та туризму,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-2699-7684>,*
Чайковський Є.Я.,
*доктор філософії, доцент кафедри менеджменту,
економіки та туризму,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-0179-5422>,
Львівський інститут ПрАТ «ВНЗ «МАУП»*

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ І ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ

Chaikovskiy Ya.I.,
*cand.sc.(econ.), assoc. prof., associate professor at the
department of financial technologies and banking business,
West Ukrainian National University, Ternopil,*
Olikhovska M.V.,
*cand.sc.(econ.), assoc. prof.,
head of the department of management, economics and tourism,
Chaikovskiy Ye.Ya.,
PhD, associate professor at the department
of management, economics and tourism,
Lviv Institute of The Private Joint-Stock Company
“HEI “Interregional Academy of Personnel Management”*

INTERCONNECTION BETWEEN FORMATION AND IMPLEMENTATION OF THE STRATEGY OF INNOVATIVE AND INVESTMENT DEVELOPMENT OF BANKING INSTITUTIONS AND ENTERPRISES IN THE CONDITIONS OF MILITARY CHALLENGES

Постановка проблеми. Сучасний етап розвитку економіки характеризується прискореною цифровізацією, активізацією інноваційних процесів і трансформацією фінансових відносин, що зумовлює необхідність формування ефективних стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку як банківських установ, так і підприємств реального сектору економіки. В умовах високої турбулентності зовнішнього середовища, посилення конкуренції, воєнних викликів та стрімкого розвитку фінансових технологій зростає роль узгодження стратегічних підходів до інноваційної та інвестиційної діяльності економічних суб'єктів.

Банківські установи виступають ключовими фінансовими посередниками, що забезпечують акумулювання та перерозподіл інвестиційних ресурсів, сприяють фінансуванню інноваційних проєктів і підтримують модернізацію підприємств. Підприємства, своєю чергою, формують попит на інвестиційний капітал, інноваційні фінансові інструменти та сучасні механізми фінансування, що стимулює розвиток банківських послуг і впровадження цифрових технологій у фінансовому секторі.

Взаємодія банківських установ і підприємств у сучасних умовах набуває комплексного стратегічного характеру та виходить за межі традиційного кредитування, охоплюючи інвестиційне

партнерство, фінансування інноваційних проєктів, розвиток цифрових фінансових сервісів і використання фінансових технологій. Ефективність реалізації інноваційно-інвестиційних стратегій визначається рівнем узгодженості інтересів учасників, їхньою здатністю до адаптації та використання сучасних інструментів управління інноваційним розвитком.

Особливої актуальності досліджувана проблематика набуває в умовах трансформації фінансової системи України, післявоєнного відновлення економіки, обмеженості інвестиційних ресурсів та необхідності посилення інноваційної складової економічного розвитку. У цьому контексті наукового обґрунтування потребують механізми формування та реалізації узгоджених стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ і підприємств, а також напрями підвищення ефективності їхньої взаємодії в умовах інноваційної трансформації економіки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування та реалізації стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ і підприємств активно досліджуються вітчизняними науковцями в умовах цифровізації економіки, трансформації фінансової системи та посилення ролі інноваційних процесів у забезпеченні конкурентоспроможності суб'єктів господарювання.

У своїх працях, присвячених розвитку банківського сектору, такі науковці, як Н. В. Акименко та Н. С. Мамонтенко [1], В. П. Левченко [2; 4], Я. І. Чайковський та Б. Л. Луців [3; 7], Ю. О. Русіна, А. О. Золковер, Т. М. Нефедова, В. А. Гайдай [2], О. В. Дзюблюк, Є. Я. Чайковський та П. Б. Луців [3], А. П. Камінська та А. О. Бондаренко [4], О. В. Крухмаль і В. В. Сухонос [6], О. В. Озерчук [9], Т. Ф. Сундук, В. Г. Бабенко-Левада, О. А. Скорба та А. О. Чорновол [13] значну увагу приділяють питанням цифровізації банківської діяльності, впровадження фінансових інновацій, розвитку банківського бізнесу та інвестиційної діяльності банківських установ.

Проблематика інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств також знайшла широке відображення у сучасних наукових дослідженнях, зокрема у працях Н. А. Крахмальової та Р. М. Яцентюка [6], Л. М. Могильної та І. О. Воробйова [8], О. Г. Романюка та І. В. Серова [11], В. П. Свідерського, В. В. Пустової та Б. О. Лазарева [12].

Водночас, попри значну кількість наукових праць, недостатньо дослідженими залишаються питання взаємозв'язку формування і реалізації стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банків і підприємств, а також механізмів узгодження їхніх стратегічних інтересів в умовах цифрової трансформації економіки. Потребують подальшого наукового обґрунтування напрями підвищення ефективності взаємодії банківського та реального секторів економіки у процесі реалізації інноваційно-інвестиційних стратегій.

Постановка завдання. Мета статті – дослідження взаємозв'язку між формуванням і реалізацією стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ і підприємств, а також обґрунтування механізмів їхньої взаємної узгодженості в умовах трансформації фінансової системи та посилення інноваційних процесів в економіці.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах трансформації економічних процесів та розвитку цифрової економіки особливого значення набуває формування ефективних стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ і підприємств. Необхідність адаптації до швидких технологічних змін, посилення конкуренції та зростання ролі інновацій у забезпеченні конкурентоспроможності зумовлює потребу у впровадженні стратегічних підходів до управління інноваційною та інвестиційною діяльністю суб'єктів господарювання.

Теоретичні засади формування стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ значною мірою пов'язані з процесами цифровізації фінансового сектору, розвитком фінансових технологій та модернізацією банківського бізнесу. Функціонування банківської системи в умовах цифрової економіки супроводжується трансформацією традиційних банківських послуг, активним впровадженням цифрових технологій і розвитком інноваційних фінансових продуктів, що формує нові підходи до стратегічного управління банківською діяльністю.

Важливим елементом стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банків є впровадження фінансових інновацій та сучасних цифрових сервісів. Фінансові інновації виступають ключовим чинником підвищення ефективності банківської діяльності, розширення клієнтської бази та забезпечення конкурентних переваг банків в умовах цифрової трансформації економіки.

Розвиток банківського бізнесу в умовах цифрової економіки передбачає формування стратегій, орієнтованих на впровадження цифрових технологій, автоматизацію бізнес-процесів, розвиток дистанційного банківського обслуговування та використання сучасних інструментів управління фінансовими потоками.

Суттєве значення у процесі формування стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банків має ефективне управління інвестиційною діяльністю та інвестиційним портфелем банківських установ. Управління інвестиційним портфелем банку повинно базуватися на принципах диверсифікації, мінімізації ризиків, забезпечення ліквідності та досягнення оптимального рівня прибутковості, що дозволяє підвищити ефективність реалізації інвестиційної стратегії банку.

Банки виступають важливими інвестиційними посередниками, забезпечуючи акумулювання та перерозподіл фінансових ресурсів між різними секторами економіки. Сучасні банки дедалі активніше виконують функції підтримки інноваційного розвитку підприємств через механізми інвестиційного фінансування, кредитування та реалізацію партнерських програм.

Реалізація інноваційно-інвестиційних стратегій банків проявляється у впровадженні сучасних цифрових та екологічно орієнтованих рішень. Розвиток цифрових технологій у фінансовому секторі безпосередньо впливає на формування інноваційно-інвестиційних стратегій банківських установ, сприяючи підвищенню ефективності управління фінансовими ресурсами, оптимізації банківських операцій та розвитку нових фінансових інструментів.

Зокрема, банківські установи впроваджують інноваційні рішення, серед яких електронний документообіг PaperLess в АТ КБ «ПриватБанк» та ребрендинг АБ «УКРГАЗБАНК» із фокусом на екологічну спрямованість. Це свідчить про активізацію розвитку екофінансування в українському банківському секторі та демонструє можливості посилення ролі банків у забезпеченні розвитку зеленої економіки [3, с. 69].

Інтеграція ESG-принципів у процес формування інвестиційних портфелів і фінансування «зелених» проєктів сприятиме не лише зміцненню репутації банківських установ, а й розширенню можливостей залучення фінансових ресурсів через «зелені» облігації та міжнародні програми підтримки. Крім того, розширення спектра соціально відповідальних інвестиційних продуктів відповідає сучасним тенденціям розвитку фінансового ринку та підвищує інвестиційну привабливість банків [2, с. 165].

Теоретичні засади формування стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств ґрунтуються на необхідності забезпечення конкурентоспроможності, адаптації до змін зовнішнього середовища та впровадження інноваційних підходів до управління діяльністю підприємств. В умовах повоєнного відновлення економіки України особливого значення набуває формування адаптаційних стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку підприємницьких структур, спрямованих на модернізацію виробництва, підвищення ефективності використання ресурсів та забезпечення стійкого економічного розвитку.

Адаптаційні стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку підприємницьких структур доцільно формувати з урахуванням інституційних трансформацій, технологічних інновацій та процесів нагромадження капіталу [5, с. 195].

Стратегія інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства повинна передбачати поєднання інноваційної діяльності з ефективним управлінням інвестиційними ресурсами, що забезпечує довгостроковий розвиток підприємства та підвищення його ринкової вартості.

Успішна реалізація інноваційних ініціатив та інвестиційних проєктів є важливим аспектом стратегічного розвитку будь-якого підприємства [8].

Важливим елементом формування стратегій розвитку підприємств є забезпечення їхньої конкурентоспроможності. Конкурентні стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств мають базуватися на впровадженні інновацій, модернізації виробничих процесів, використанні сучасних технологій та ефективному управлінні інвестиційною діяльністю.

Інновації сприяють формуванню та підтримці конкурентних переваг, дають змогу оперативно реагувати на зміну потреб споживачів і випереджати конкурентів. У зв'язку з цим їх роль у розвитку бізнесу в умовах глобальної конкуренції постійно посилюється [11, с. 291].

Водночас інноваційна стратегія спрямована на формування та систематизацію комплексу заходів, реалізація яких у перспективі дасть змогу структурі управління зміцнити свої ринкові позиції та розробити тактичні інструменти для досягнення стратегічних цілей [12, с. 469].

Таким чином, теоретичні засади формування стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ і підприємств базуються на поєднанні процесів цифровізації, інноваційної діяльності та ефективного управління інвестиційними ресурсами, що забезпечує їхню адаптацію до змін економічного середовища. Взаємозв'язок інноваційних та інвестиційних процесів у банківському і корпоративному секторах формує передумови для підвищення ефективності їхньої взаємодії та забезпечення сталого економічного розвитку.

Інноваційно-інвестиційні стратегії в сучасних умовах розглядаються як довгострокові орієнтири розвитку фінансових і корпоративних структур, що поєднують процеси формування інноваційного потенціалу з механізмами інвестиційного забезпечення економічного зростання. У банківському секторі такі стратегії спрямовані на впровадження цифрових технологій, підвищення ефективності фінансового посередництва та розширення інструментів інвестиційної підтримки клієнтів, що відповідає умовам цифрової трансформації економіки.

Одним із ключових напрямів реалізації інноваційно-інвестиційних стратегій банків є цифровізація їхньої діяльності. Вона представляє собою комплекс заходів, орієнтованих на розширення співпраці з фінтех-компаніями задля досягнення довгострокових цілей розвитку, пов'язаних із впровадженням інноваційних підходів до роботи, створенням нових банківських

продуктів і послуг, розширенням клієнтської бази та підвищенням конкурентоспроможності банківської установи [1, с. 335].

Банківські установи як ключові фінансові посередники відіграють важливу роль у трансформації заощаджень в інвестиційні ресурси, що формує основу їх інноваційно-інвестиційної стратегії. Особливістю банківських стратегій є поєднання фінансової стабільності з необхідністю впровадження фінансових інновацій, цифрових сервісів та нових моделей управління ризиками, що посилює їх конкурентоспроможність на ринку.

У корпоративному секторі інноваційно-інвестиційні стратегії орієнтовані на модернізацію виробничих процесів, впровадження технологічних інновацій, підвищення продуктивності та формування довгострокових конкурентних переваг підприємств. Такі стратегії передбачають інтеграцію інноваційної діяльності з інвестиційним забезпеченням розвитку, що дає змогу підприємствам адаптуватися до умов нестабільного економічного середовища та післявоєнного відновлення економіки України.

У сучасних умовах особливого значення набувають адаптаційні стратегії, які поєднують тактичні заходи щодо мінімізації ризиків і втрат із довгостроковими інноваційно-інвестиційними орієнтирами, що визначають перспективи інтеграції економіки України до європейського та світового ринків [5, с. 194].

Особливістю інноваційно-інвестиційних стратегій підприємств є їхня орієнтація на внутрішні та зовнішні джерела фінансування інновацій, використання партнерських моделей із банківськими установами та іншими фінансовими інститутами, а також активне впровадження управлінських і технологічних інновацій у виробничу діяльність.

Розробка комплексних стратегій управління є важливою складовою успішного інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств, оскільки вона дає змогу ефективно реагувати на зміни ринкового середовища, максимізувати результати інноваційних та інвестиційних ініціатив і забезпечувати стійке зростання та конкурентоспроможність підприємств [8].

Узагальнюючи, слід відзначити, що інноваційно-інвестиційні стратегії банківських установ і підприємств мають спільну логіку розвитку, яка полягає у забезпеченні економічного зростання через поєднання інновацій, інвестицій та цифрових технологій. Водночас їхні особливості визначаються специфікою функцій: банківські установи концентруються на фінансовому посередництві та цифровізації послуг, тоді як підприємства – на технологічному оновленні та підвищенні конкурентоспроможності виробництва. Їхня взаємодія формує основу для активізації інвестиційних процесів, стимулювання інноваційної діяльності та забезпечення стійкого розвитку економіки в умовах сучасних воєнних викликів.

Отже, практична реалізація інноваційно-інвестиційних стратегій банківських установ і підприємств ґрунтується на їхній тісній взаємодії в межах фінансово-економічної системи. Взаємозв'язок між інноваційною та інвестиційною діяльністю банків і підприємств формується як результат їхньої взаємної інтеграції, де банківські установи виступають ключовими посередниками трансформації фінансових ресурсів в інноваційні проекти реального сектору економіки.

Особливу роль у посиленні такої взаємодії відіграють фінансові технології. Фінансові технології не змінюють саму сутність банківської діяльності, а впливають на підходи та напрями організації діяльності банків, удосконалюючи процес взаємодії банківських установ із клієнтами в основних напрямках їхньої діяльності [1, с. 337].

З одного боку, інноваційна діяльність банків проявляється у впровадженні цифрових технологій, автоматизації кредитних процесів, розвитку фінтех-рішень та удосконаленні систем оцінювання інвестиційних ризиків. Це дозволяє банківським установам більш точно аналізувати інвестиційну привабливість підприємств і формувати ефективні кредитно-інвестиційні рішення.

Дослідження особливостей фінансових інновацій сприяє адаптації банків до змін потреб клієнтів і розробленню для них інноваційних рішень [4, с. 120].

З іншого боку, підприємства, реалізуючи інноваційні стратегії розвитку, формують попит на інвестиційні ресурси, які забезпечують модернізацію виробництва, впровадження нових технологій і підвищення конкурентоспроможності. Таким чином, інноваційна активність підприємств безпосередньо стимулює інвестиційну діяльність банківських установ як фінансових посередників.

Важливим елементом взаємозв'язку є те, що інвестиційна діяльність банків дедалі більше базується на використанні цифрових технологій та аналітичних інструментів, що дозволяє здійснювати більш точний відбір інноваційних проєктів і зменшувати рівень кредитного ризику. Своєю чергою, підприємства отримують доступ не лише до фінансових ресурсів, а й до експертизи банківських установ у сфері управління ризиками та цифрової трансформації.

Отже, інноваційна та інвестиційна діяльність банківських установ і підприємств перебувають у тісному взаємозв'язку: банківські установи забезпечують фінансову підтримку інновацій, тоді як підприємства формують попит на інвестиційні ресурси, що стимулює розвиток банківських інноваційних продуктів. Така взаємодія створює синергетичний ефект, який підсилює розвиток як фінансового, так і реального секторів економіки.

Реалізація стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ і підприємств базується на комплексі взаємопов'язаних механізмів, які забезпечують трансформацію стратегічних цілей у практичні результати. Одним із ключових елементів є фінансово-інвестиційний механізм, що передбачає мобілізацію, розподіл та ефективне використання фінансових ресурсів для фінансування інноваційних проєктів як у банківському, так і в корпоративному секторі.

Важливу роль відіграє інституційно-організаційний механізм, який охоплює систему управління інноваційною діяльністю, взаємодію банківських установ із підприємствами, а також формування партнерських моделей фінансування. У сучасних умовах його ефективність посилюється розвитком цифрових платформ і фінтех-рішень, що забезпечують вищу швидкість та прозорість фінансових операцій.

Водночас важливим складником є інноваційно-технологічний механізм, заснований на використанні цифрових технологій, автоматизації банківських процесів, великих даних та алгоритмів штучного інтелекту. Його застосування сприяє підвищенню точності інвестиційних рішень і ефективності управління ризиками.

Не менш важливим є механізм ризик-менеджменту, який забезпечує оцінювання та мінімізацію інвестиційних ризиків при реалізації інноваційних проєктів. У банківському секторі це реалізується через сучасні системи кредитного скорингу, моніторинг портфеля та використання аналітичних моделей прогнозування.

У корпоративному секторі важливе значення має механізм стратегічної взаємодії між банківськими установами та підприємствами, який забезпечує узгодження інноваційних потреб бізнесу з фінансовими можливостями банків. Така кооперація сприяє формуванню довгострокових інвестиційних програм і підвищенню ефективності реалізації інноваційно-інвестиційних стратегій.

Стратегія партнерської взаємодії передбачає консолідацію зусиль компаній, банків та наукових установ для розроблення й впровадження нових продуктів і технологій. Це сприяє зниженню ризиків і витрат, а також забезпечує використання професійного досвіду та експертизи учасників співробітництва. Водночас реалізація такої стратегії може супроводжуватися труднощами координації діяльності та управління спільними ресурсами [8].

Отже, ключові механізми реалізації інноваційно-інвестиційних стратегій формують цілісну систему, що поєднує фінансові, організаційні, технологічні та управлінські інструменти. Їхнє узгоджене функціонування забезпечує ефективну взаємодію банківського та корпоративного секторів і сприяє прискоренню інноваційного розвитку економіки.

Однією з ключових проблем узгодження стратегічних інтересів банків і підприємств є розбіжність у цілях інноваційно-інвестиційного розвитку. Банківські установи орієнтуються переважно на мінімізацію ризиків, забезпечення ліквідності та стабільної дохідності, тоді як підприємства зацікавлені у довгостроковому фінансуванні інноваційних проєктів із підвищеним рівнем ризику, що створює природне протиріччя між сторонами.

Іншою суттєвою проблемою є обмежений доступ підприємств до інвестиційних ресурсів через високі вимоги банківських установ до кредитоспроможності та забезпечення. Це особливо характерно для малих і середніх підприємств, які реалізують інноваційні проєкти, але не мають достатнього рівня фінансової стійкості та застави.

Важливим бар'єром також виступає недостатній рівень розвитку цифрової та інноваційної інфраструктури, що ускладнює ефективну взаємодію банківських установ і підприємств. Нерівномірність впровадження цифрових технологій обмежує можливості оперативного обміну даними, оцінки інвестиційних проєктів і прийняття узгоджених рішень.

Серед проблем варто також виділити інформаційну асиметрію, коли банківські установи не мають повної та достовірної інформації про інноваційні проєкти підприємств, що підвищує рівень невизначеності та інвестиційних ризиків. Це призводить до обережнішої кредитної політики та зменшення обсягів фінансування інновацій.

Крім того, існують організаційно-управлінські розбіжності у підходах до стратегічного планування, оскільки банківські установи та підприємства використовують різні моделі оцінки ефективності інвестиційних рішень і різні часові горизонти планування.

Підвищення ефективності взаємодії банківського та реального секторів економіки в умовах інноваційного розвитку потребує комплексного підходу, який поєднує цифровізацію фінансових послуг, розвиток інвестиційних механізмів та удосконалення інституційного середовища.

Одним із ключових напрямів є поглиблення цифрової трансформації банківського сектору та впровадження інноваційних фінансових технологій. Розвиток цифрової економіки та використання сучасних технологій у банківській сфері забезпечують підвищення ефективності фінансового посередництва, розширюють доступ підприємств до фінансових ресурсів та сприяють прискоренню інвестиційних процесів. Зокрема, цифрові платформи, онлайн-кредитування та автоматизовані системи оцінки ризиків формують нову модель взаємодії банків із бізнесом.

Важливим напрямом є розвиток банків як інвестиційних посередників, що забезпечують трансформацію заощаджень у довгострокові інвестиційні ресурси. У сучасних умовах банківські

установи виконують не лише кредитну функцію, а й активно беруть участь у фінансуванні інноваційних проєктів підприємств, формуючи інвестиційні портфелі та використовуючи механізми структурованого фінансування. Це дозволяє посилити узгодженість інтересів банківського та реального секторів економіки.

Ще одним важливим напрямом є удосконалення управління інвестиційними портфелями банків та їх орієнтація на підтримку інноваційно активних підприємств. Ефективне управління інвестиційними ресурсами банків дозволяє зменшити ризики та одночасно стимулювати фінансування інноваційних проєктів реального сектору.

З боку підприємницького сектору важливим є формування адаптивних інноваційно-інвестиційних стратегій, що забезпечують здатність підприємств до залучення фінансових ресурсів та ефективного їх використання в умовах нестабільності економічного середовища. У цьому контексті наголошується на необхідності підвищення інвестиційної привабливості підприємств та розвитку внутрішніх механізмів інноваційного зростання.

Отже, формування стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку підприємницьких структур має ґрунтуватися на поєднанні інституційних трансформацій, технологічного оновлення та процесів накопичення капіталу. Їх результативна реалізація створює передумови для модернізації економіки України, підвищення її конкурентоспроможності та адаптації до сучасних викликів і вимог європейської інтеграції [5, с. 195].

Окремого значення набуває інтеграція стратегічного партнерства між банківськими установами та підприємствами, що передбачає спільне планування інноваційних проєктів, координацію інвестиційних рішень та обмін аналітичною інформацією. Такий підхід дозволяє зменшити інформаційну асиметрію та підвищити ефективність прийняття фінансових рішень.

Також перспективним напрямом є розвиток механізмів публічно-приватного партнерства у сфері інноваційного фінансування, що дозволяє об'єднати ресурси держави, банківського сектору та підприємств для реалізації масштабних інвестиційних проєктів, зокрема у сферах цифрової трансформації, відновлення критичної інфраструктури, розвитку енергоефективних технологій та підтримки інноваційного підприємництва. Відповідно до Закону України «Про публічно-приватне партнерство», таке співробітництво передбачає довгострокову взаємодію державних і приватних партнерів на основі розподілу ризиків, відповідальності та інвестиційних зобов'язань, що сприяє підвищенню ефективності реалізації стратегічно важливих проєктів в умовах воєнних викликів [10].

Крім того, важливою умовою підвищення ефективності взаємодії є вдосконалення системи оцінювання інноваційних проєктів, включаючи використання цифрових аналітичних інструментів, моделей прогнозування та ризик-менеджменту на основі великих даних.

Отже, підвищення ефективності взаємодії банківського та реального секторів економіки потребує одночасного розвитку цифрової інфраструктури, інвестиційних механізмів, стратегічного партнерства та інституційного забезпечення інноваційних процесів, що в сукупності формує основу для стійкого економічного зростання.

Висновки з проведеного дослідження. Взаємозв'язок між формуванням і реалізацією стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ і підприємств є ключовим чинником підвищення ефективності функціонування фінансово-економічної системи в умовах цифрової трансформації та посилення інноваційної активності.

Теоретичні засади таких стратегій ґрунтуються на інтеграції інноваційної та інвестиційної складових, що забезпечує адаптацію суб'єктів господарювання до змін зовнішнього середовища, підвищення їхньої конкурентоспроможності та формування довгострокової економічної цінності. У банківському секторі ці стратегії орієнтовані на цифровізацію фінансових послуг, розвиток фінансового посередництва та інвестиційних інструментів, тоді як у корпоративному секторі – на технологічну модернізацію та підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу.

Доведено, що інноваційна та інвестиційна діяльність банків і підприємств є взаємопов'язаною та реалізується через механізми фінансування інноваційних проєктів, акумулювання інвестиційних ресурсів і координацію ризик-менеджменту. Банківські установи виконують функцію трансформації заощаджень в інвестиції, тоді як підприємства формують попит на інноваційний капітал та забезпечують його продуктивне використання.

Реалізація стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку базується на сукупності фінансових, інституційних і цифрових механізмів, зокрема розвитку інвестиційного банкінгу, удосконаленні оцінювання інноваційних проєктів і впровадженні партнерських моделей взаємодії. Важливу роль відіграє цифровізація, яка підвищує ефективність, прозорість та швидкість прийняття фінансових рішень.

Виявлено основні бар'єри узгодження стратегічних інтересів банківського та реального секторів економіки, серед яких інформаційна асиметрія, підвищені інноваційні ризики, обмеженість довгострокового фінансування та недостатній рівень довіри між учасниками ринку.

Обґрунтовано, що підвищення ефективності взаємодії банківських установ і підприємств потребує розвитку цифрової інфраструктури, удосконалення інструментів інвестиційного

посередництва та впровадження сучасних аналітичних підходів до оцінювання інноваційних проектів і управління ризиками.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з удосконаленням моделей спільної реалізації інноваційно-інвестиційних стратегій із урахуванням впливу штучного інтелекту, фінтех-рішень та цифрових технологій, а також із формуванням інституційних умов розвитку стійкої інноваційно-інвестиційної екосистеми.

Література

1. Акименко Н. В., Мамонтенко Н. С. Банківська система в умовах цифрової економіки. *Бізнес Інформ*. 2021. № 5. С. 333-338. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-333-338>
2. Банки як інвестиційні посередники: сучасні реалії та перспективи / Русіна Ю. О., Левченко В. П., Золковер А. О., Нефедова Т. М., Гайдай В. А. *Інтернаука. Серія: "Економічні науки"*. 2025. № 9. С. 160-166. DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-9>
3. Банківське зелене кредитування як ключовий інструмент екологічної модернізації економіки / Чайковський Я., Луців Б., Дзюблюк О., Чайковський Є., Луців П. *Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики*. 2025. Том 2 (61). С. 54-72. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.61.2025.4651>
4. Камінська А. П., Бондаренко А. О., Левченко В. П. Особливості фінансових інновацій банківського сектору України в умовах сьогодення. *Інноватика в освіті, науці та бізнесі: виклики та можливості* : матеріали IV Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (м. Київ, 17 листопада 2023 року). Київ : КНУТД, 2023. Т. 2. С. 120-126. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/26738> (дата звернення: 02.03.2026).
5. Крахмальова Н. А., Яцентюк Р. М. Адаптаційні стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку підприємницьких структур в умовах повоєнного відновлення економіки України. *Актуальні проблеми економіки*. 2025. № 7(289). С. 193-200. DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-289-193-200>
6. Крухмаль О. В., Сухонос В. В. Розвиток банківського бізнесу в умовах цифрової економіки. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. С. 15-18. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.98>
7. Луців Б. Л., Чайковський Я. І. Виклики та тренди розвитку FinTech на банківському, страховому та фондовому ринках. *Інноваційна економіка*. 2024. № 3. С. 193-199. DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2024.3.24>
8. Могильна Л. М., Воробйов І. О. Стратегії управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємств у сучасних умовах. *Економіка та суспільство*. 2024. Випуск № 60. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-140>
9. Озерчук О. В. Управління інвестиційним портфелем банків в Україні: теоретичні та прикладні аспекти. *Наукові праці НДФІ*. 2019. № 1(86). С. 85-100. DOI: <https://doi.org/10.33763/npndfi2019.01.085>
10. Про публічно-приватне партнерство : Закон України від 19 червня 2025 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#Text> (дата звернення: 02.03.2026).
11. Романюк О. Г., Серов І. В. Конкурентні стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств. *Бізнес Інформ*. 2024. № 9. С. 287-293. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-9-287-293>
12. Свідерський В. П., Пустова В. В., Лазарев Б. О. Формування та реалізація інноваційної стратегії розвитку підприємства. *Економіка і суспільство*. 2018. Випуск № 16. С. 468-473. URL: https://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/71.pdf (дата звернення: 02.03.2026).
13. Сундук Т. Ф., Бабенко-Левада В. Г., Скорба О. А., Чорновол А. О. Щодо розвитку цифрових технологій у фінансовому секторі (український кейс). *Академічні візії*. 2023. Випуск 17. С. 5-9. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7774205>

References

1. Akymenko, N.V. and Mamontenko, N.S. (2021), "Banking system in the conditions of digital economy", *Biznes Inform*, no. 5, pp. 333-338, DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2021-5-333-338>
2. Rusina, Yu.O., Levchenko, V.P., Zolkover, A.O. et al. (2025), "Banks as investment intermediaries: modern realities and prospects", *Internauka. Seriya: "Ekonomichni nauky"*, no. 9, pp. 160-166, DOI: <https://doi.org/10.25313/2520-2294-2025-9>
3. Chaikovskiy, Ya., Lutsiv, B., Dziubliuk, O. et al. (2025), "Bank green lending as a key tool for ecological modernization of the economy", *Finansovo-kredytna diialnist: problemy teorii ta praktyky*, Vol. 2(61), pp. 54-72, DOI: 10.55643/fcaptp.2.61.2025.4651
4. Kaminska, A.P., Bondarenko, A.O. and Levchenko, V.P. (2023), "Peculiarities of financial innovations in the banking sector of Ukraine in the present conditions", *Innovatyka v osviti, nauksi ta biznesi: vyklyky ta mozhlyvosti : materialy IV Vseukrainskoi konferentsii zdobuvachiv vyshchoi osvity i molodykh uchenykh* [Innovation in education, science and business: challenges and opportunities : materials of the IV

All-Ukrainian Conference of Higher Education Applicants and Young Scientists] (Kyiv, 17 November 2023), KNUTD, Kyiv, Ukraine, Vol. 2, pp. 120-126, available at: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/26738> (access date March 02, 2026).

5. Krakhmalova, N.A. and Yatsentiuk, R.M. (2025), "Adaptive strategies for innovation and investment development of business structures in the conditions of post-war economic recovery in Ukraine", *Aktualni problemy ekonomiky*, no. 7(289), pp. 193-200, DOI: <https://doi.org/10.32752/1993-6788-2025-1-289-193-200>

6. Krukmal, O.V. and Sukhonos, V.V. (2020), "Development of banking business in the conditions of digital economy", *Efektivna ekonomika*, no. 11, pp. 15-18, DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.11.98>

7. Lutsiv, B.L. and Chaikovskiy, Ya. I. (2024), "Challenges and trends of FinTech development in the banking, insurance and stock markets", *Innovatsiina ekonomika*, no. 3, pp. 193-199, DOI: <https://doi.org/10.37332/2309-1533.2024.3.24>

8. Mohylina, L.M. and Vorobiov, I.O. (2024), "Strategies for managing the innovative and investment development of enterprises in modern conditions", *Ekonomika ta suspilstvo*, Issue no. 60, DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-140>

9. Ozerchuk, O.V. (2019), "Management of investment portfolio of banks in Ukraine: theoretical and applied aspects", *Naukovi pratsi NDFI*, no. 1(86), pp. 85-100, DOI: <https://doi.org/10.33763/npdfi2019.01.085>

10. On Public-Private Partnership : Zakon Ukrainy vid 19 chervnia 2025 roku, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4510-20#Text> (access date March 02, 2026).

11. Romaniuk, O.H. and Sierov, I.V. (2024), "Competitive strategies for the innovative and investment development of enterprises", *Biznes Inform*, no. 9, pp. 287-293, DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-9-287-293>

12. Sviderskyi, V.P., Pustova, V.V. and Lazariev, B.O. (2018), "Formation and implementation of an innovative strategy for the development of an enterprise", *Ekonomika ta suspilstvo*, Issue no. 16, pp. 468-473, available at: https://economyandsociety.in.ua/journals/16_ukr/71.pdf (access date March 02, 2026).

13. Sunduk, T.F., Babenko-Levada, V.H., Skorba, O.A. and Chornovol, A.O. (2023), "On the development of digital technologies in the financial sector (Ukrainian case)", *Akademichni vizii*, Issue 17, pp. 5-9, DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7774205>

Чайковський Я.І., Оліховська М.В., Чайковський Є.Я.

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ І ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ

Мета. Дослідження взаємозв'язку між формуванням і реалізацією стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банківських установ і підприємств, а також обґрунтування механізмів їх взаємної узгодженості в умовах трансформації фінансової системи та посилення інноваційних процесів в економіці.

Методика дослідження. У роботі застосовано методи аналізу та синтезу, системний підхід для дослідження теоретичних засад інноваційно-інвестиційного розвитку банків і підприємств та встановлення взаємозв'язків між елементами стратегічного управління, а також порівняльний аналіз для зіставлення особливостей інноваційно-інвестиційних стратегій у банківському та корпоративному секторах. Використано метод прогнозування для обґрунтування перспектив розвитку взаємодії банків і підприємств в умовах цифрової трансформації.

Результати дослідження. Розкрито теоретичні засади формування інноваційно-інвестиційних стратегій банків і підприємств, а також визначено їхню сутність і особливості у фінансовому та корпоративному секторах. Обґрунтовано взаємозв'язок між інноваційною та інвестиційною діяльністю як основою стратегічного розвитку економічних суб'єктів. Запропоновано напрями підвищення ефективності взаємодії банківського та реального секторів економіки через впровадження цифрових технологій, інноваційних фінансових інструментів та механізмів публічно-приватного партнерства.

Наукова новизна результатів дослідження. Набули подальшого розвитку теоретичні положення щодо механізмів узгодження стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку банків і підприємств в умовах цифрової трансформації економіки, а також удосконалено теоретико-методичні підходи до дослідження взаємозв'язку між їх формуванням і реалізацією.

Практична значущість результатів дослідження. Отримані результати можуть бути використані банківськими установами та підприємствами при формуванні та реалізації стратегій інноваційно-інвестиційного розвитку, а також у процесі вдосконалення механізмів взаємодії між фінансовим і реальним секторами економіки.

Ключові слова: інноваційно-інвестиційний розвиток, банківські установи, підприємства, цифровізація, фінансові інновації, банківський сектор, реальний сектор економіки, інноваційна діяльність, інвестиційні стратегії, інвестиційні ресурси, кредитування, корпоративний сектор, публічно-приватне партнерство, воєнні виклики.

Chaikovskiy Ya.I., Olikhovska M.V., Chaikovskiy Ye.Ya.

INTERRELATION BETWEEN THE FORMATION AND IMPLEMENTATION OF INNOVATION AND INVESTMENT DEVELOPMENT STRATEGIES OF BANKING INSTITUTIONS AND ENTERPRISES UNDER CONDITIONS OF WAR CHALLENGES

Purpose. The aim of the article is to study the interrelation between the formation and implementation of innovation and investment development strategies of banking institutions and enterprises, as well as to substantiate the mechanisms of their mutual coordination in the context of financial system transformation and the intensification of innovative processes in the economy.

Methodology of research. The study applies methods of analysis and synthesis, a systems approach to examine the theoretical foundations of innovation and investment development of banks and enterprises and to identify interrelations between elements of strategic management, as well as comparative analysis to compare the features of innovation and investment strategies in the banking and corporate sectors. A forecasting method is used to substantiate the prospects for developing cooperation between banks and enterprises under conditions of digital transformation.

Findings. The theoretical foundations of forming innovation and investment strategies of banks and enterprises have been revealed, and their essence and characteristics in the financial and corporate sectors have been defined. The interrelation between innovation and investment activities has been substantiated as a basis for the strategic development of economic entities. Directions for improving the effectiveness of interaction between the banking and real sectors of the economy have been proposed through the implementation of digital technologies, innovative financial instruments, public and private partnership mechanisms.

Originality. Further development has been given to theoretical provisions on mechanisms for coordinating innovation and investment development strategies of banks and enterprises under conditions of digital transformation of the economy, and theoretical and methodological approaches to studying the interrelation between their formation and implementation have been improved.

Practical value. The obtained results can be used by banking institutions and enterprises in the formation and implementation of innovation and investment development strategies, as well as in improving mechanisms of interaction between the financial and real sectors of the economy.

Key words: innovation and investment development, banking institutions, enterprises, digitalization, financial innovations, banking sector, real sector of the economy, innovation activity, investment strategies, investment resources, lending, corporate sector, public and private partnership, war challenges.

Дата надходження рукопису: 06.04.2026

Дата прийняття рукопису до друку: 05.05.2026

Дата публікації: 18.05.2026